

FEM UN PENSAMENT

Josep Alandete

«JEAN ET PIERRE VIENNENT»

A la memòria del pare Vicent Faus, un humil i pertinaç homenot.

Un dia dels nostres dotze anys vam vore al tauler situat al claustre del col·legi una es-
quela. Els majors ens digueren que el pare Faus, l'escolapi nou, havia fet un pensament i hi havia deixat constància de la mort de Gorg, revista en valencià acabada de prohibir. El curs següent (tercer de batxillerat elemental) ja el vam tindre com a professor de llengües (castellà i francès) i durant uns cursos ens va saber transmetre l'estima per totes les llengües, començant per la pròpia, bandejada del currículum oficial i que ell mateixa va incorporar més avant als alumnes més menuts de l'EGB (aquells que no paraven d'omplir fitxes).

Era un moment decisiu per al futur d'u-

na llengua que els uns encara parlàvem en casa però que altres ja només sentien als germans més grans, als pares, als avis i alguns al carrer només. La política substituidora arribava al seu propòsit i el valencià estava abandonant-se de pressa i corrents com a llengua de transmissió intergeneracional en les famílies gandianes, a semblança del que abans havia succeït a València i Alacant. En eixe context, la llavor escampada pel pare Faus es va difondre, en un moment cabdal de la seua formació, en molts jòvens saforencs, que van poder associar indissolublement l'estima per la llengua amb l'estima pel saber, més enllà de les veritats oficials de la propaganda de la dictadura franquista, i tot ben adobat d'humanisme i compromís amb les persones del seu temps. Això s'esdevenia en un col·legi on feia anys que no es cantava el «Cara al sol» i on l'església ana-

va omplint-se de cants espirituals negres. «Vull ser lliure, ara mateix, i abans de ser un esclau enterreu-me sota el fang, i deixeu-me viure en pau i en llibertat», cantàvem ben fort mentre ens preparàvem per a la nova societat que es presagiava...

I així un dia, el **pare Faus** ens va escriure en la pissarra la lletra d'un poema d'**Ausiàs March** (Veles e vents) que escoltàrem amb la veu de **Raimon** en el toca-discos que havia portat a classe. I un altre dia ens portava el fullet «Valencians, què sabem del nostre idioma», o ens informava dels cursos de Lo Rat-Penat per correspondència, que molts vam començar a seguir. I el sentíem parlar de la seua estada a Nicaragua, del seu escrit en valencià al llibre de visites de la casa de **Rubén Darío**, o de les seues estades a París, embadalits per com podia fer sermons en francès de la mateixa manera que els feia en les misses en valencià. Estàvem, al capdavant, davant d'una persona que era per a nosaltres el model clar que la formació no s'acabava mai (també va fer dret després), i que l'estudi i la cultura eren importants en la vida, la qual cosa era indestruïble de l'estima pel valencià, la nostra llengua (la de València, la de Gandia i la del seu Benicolet), que amb els seus exemples descobríem apta per a tots els usos.

I amb la motivació com a eix central de

la seua pedagogia. En una ocasió, s'havia de preparar per a un examen de francès i va proposar a uns quants alumnes que li férem dictats per a habitar-se a diferents accents, fet que a nosaltres ens va servir per a millorar una llengua que, també, ens ensenyà a estimar. «Jean et Pierre viennent d'arriver dans un camping au bord de la mer», llegíem mentre véiem des de la seua habitació l'estàtua del nostre insigne poeta, que ja tenia, per fi, el rètol que ell tant havia reclamat.

Un dia amarg dels nostres tretze anys van xafar un company, **Esteve**, quan travessava la carretera. El pare Faus, davant la nostra incomprensió immadura, va fer ocupar immediatament el seient buit de la classe. Llavors, encara no sabíem que els records inesborrables s'allotgen al cor del nostre cervell i no necessiten cap referent físic per sentir-los dins nostre com, d'ara endavant, molts farem amb Vicent Faus, valencià i cristià compromés, que ens guaitarà des del balcó de la Safor, en l'ermita de Santa Anna, que tant ha estimat.

Fem un pensament, i reviscolem cada dia la seua persona amb la nostra acció quotidiana per construir un país on la llengua que tant estimem siga igual de necessària i important com totes les altres en un món just de persones lliures.